Dosarul nr. 2-773/24

Număr atribuit prin PIGD 2-24108098-21-2-25092024-1

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat public la data de 11 decembrie 2024

Hotărârea integrală întocmită la 19 martie 2025

Judecătorul Judecătoriei Cimișlia, Sofia Aramă, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de C.A ”Asterra Grup” S.A versus***** cu privire la încasarea sumei, încasarea cheltuielilor de judecarea cauzei

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La 25 septembrie 2024, reclamantul C.A ”Asterra Grup” S.A, a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către***** privind încasarea sumei, încasarea cheltuielilor de judecarea cauzei.
2. În motivarea cererii, reclamantul a indicat faptul că *„(...) În fapt, la data de 26.05.2024 de către*****, aflându-se la volanul a/m Șkoda Octavia nr. i/s AAD 721 a fost comis accidentul rutier in rezultatul caruia a fost deteriorat a/m Dacia Duster nr. i/s HCN 806. Vinovat de comiterea accidentului rutier este recunoscut*****, care a părăsit locul accidentului, ce se confirma prin procesele-verbale cu privire la contravenție și deciziile agentului constatator privind tragerea la răspundere conform art.art. 242 al. (2) si 243 al. (2) CoC. Persoana păgubita s-a adresat către CA ’’Asterra Grup” SA pentru achitarea despăgubirii, fiind deschis dosarul de daune nr 23509/R/07/2024, fiind constatat, evaluat si achitat prejudiciul către persoana păgubita în suma de 3.402,00 lei.***** pana in prezent nu s-a prezentat la asigurator in urma accidentului. Dosarul a fost transmis către Cabinetul avocatului ’’Aureliu Scorțescu” pentru adresarea acțiunii in ordine de regres, de către CA ’’Asterra Grup” SA fiind achitate serviciile juridice in suma de 9.800,00 lei. Conform prevederilor art.30 lit.f) Legii 106/2022 Asiguratorul RCA care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul sa înainteze acțiune de regres in limitele acestei sume in cazul in care conducătorul vehiculului a părăsit locul accidentului contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutiera pe drumurile raționale și cele locale. Către pârâtă fost remisa reclamația privind*

propunerea achitării benevole a prejudiciului, care a fost restituită de Poșta Moldovei cu mențiunea ''nereclamat''. Reieșind din pct.2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, noțiuunea de trimitere nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia. Conform art. 22 alin. (4) lit. b) notificarea se considera ajunsă la destinatar cînd este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică. Conform prevederilor art. 9 alin. 1,2 lit.a), f), h) Cod civil prevede că drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: din contracte și din alte acte juridice. f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă. Potrivit art. 10 Cod civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună- credinței, în acord eu legea, eu contractul, eu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, eu excepția cazurilor prevăzute de lege. În conformitate eu dispozițiile art. 15 alin.1 Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Conform art. 16 alin.1 lit.g); alin.2 Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora. Potrivit art. 19 alin. 1,5 Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. Potrivit art.5 alin. 1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Obiectul juridic litigios din speță constituie încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare. Articolul 776 Cod civil statuează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) §i din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestați, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

în conformitate cu dispozițiile art. 3 din Legea eu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 106/2022, următoarele noțiuni principale semnifică: - accident de autovehicul - eveniment neprevăzut, întîmplător provocat de unul sau mai multe autovehicule, care cauzează prejudicii unor persoane și care poate da naștere unor pretenții de despăgubire; - asigurat - proprietar și/sau utilizator al unui vehicul a

cărui răspundere civilă delictuală este preluată de către un asigurator RCA în baza contractului de asigurare obligatorie RCA; - dosar de daune - dosar care include totalitatea documentelor necesare constatării daunelor și soluționării cererii de despăgubire; - persoană păgubită (vătămată) - orice persoană îndreptată să primească despăgubiri de asigurare pentru o pagubă rezultată în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA sau care, în condițiile prezentei legi, este îndreptățită de a formula către BNAA pretențiile de despăgubire; - poliță de asigurare obligatorie RCA - document, eu valabilitate în limitele teritoriului Republicii Moldova, care probează încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă și certifică existența acestei asigurări; - prejudiciu - efect negativ suferit de către persoana păgubită în urma producerii unui risc acoperit printr- un contract de asigurare obligatorie RCA. Conform articolul 872 Cod civil aceasta este o obligație pecuniara. Obligația pecuniara se exprima în moneda națională. Conform prevederilor art. 1822 alin.1 Cod civil statuează ca prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obliga să plătească celeilalte parți (asigurator) prima de asigurare, iar asiguratorul se obliga să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terțului păgubit o prestație bănească (indemnizație ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat in interiorul perioadei de asigurare. Conform art. 1872 alin. (1) Cod civil, in cazul asigurării de răspundere civila, asiguratorul se obliga să plătească o despăgubire pentru prejudiciul de care asiguratul răspunde în temeiul legii față de terțe persoane păgubite și pentru costurile de apărare suportate conform art. 1863. Conform art. 1880 alin.5,6 Cod civil, asiguratorul plătește despăgubirea direct terțului păgubit în măsura în care acesta nu a fost despăgubit de către asigurat. În cazul în care asiguratul dovedește ca a despăgubit terțul păgubit, despăgubirea se plătește asiguratului. Conform art.2024 alin.1 Cod civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o alta persoana are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate daca legea sau contractul nu prevede altfel. Prin prisma normelor citate, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o alta persoana dobândește dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia. Prin aceasta acțiune titularul acțiunii de regres cere autorului prejudiciului restituirea despăgubirii plătite persoanei vătămate. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic, acest rol fiind îndeplinit de temeiul răspunderii delictuale, care îl constituie componenta delictului civil, şi anume totalitatea de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenta delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicita, raportul cauzal dintre fapta și prejudiciu, și vinovația. Lipsa unui element, potrivit regulii generate, exclude răspunderea delictuala, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuala se poate angaja și în lipsa unor elemente anume. Pentru apariția răspunderii delictuale sunt necesare întrunirea următoarelor condiții și anume prejudiciul, fapta ilicita, raportul cauzal dintre fapta și prejudiciu și vinovația. Iar pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca intre fapta ilicita și prejudiciu sa existe un raport cauzal. Raportul cauzal este și condiția în funcție de care se determina mărimea despăgubirii. Se repara numai prejudiciul care este consecința directa a faptei ilicite. Pe cate de consecința, în temeiul dispozițiilor art.30 din Legea nr. 106/2022 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civila pentru pagube produse de autovehicule, intervine dreptul CA"Astera Grup"SA de a înainta acțiune de regres împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului - cu

solicitarea despăgubirii de asigurare achitate părții vătămate. Articolul 18 alin.1 lit.d) din Legea nr. 106/2022 prevede ca în cazul producerii accidentului de vehicul, asiguratul este obligat să înștiințeze, in termen de 48 de ore din momentul producerii accidentului, asiguratorul RCA care a emis polița de asigurare obligatorie RCA sau BNAA-ul, în cazul deținerii certificatului de asigurare „Carte Verde", despre producerea accidentului pe teritoriul Republicii Moldova. Conducătorii vehiculelor implicați în accident, care dețin polițe de asigurare obligatorii RCA și/sau certificate de asigurare „Carte Verde", indiferent de rezultatele constatării vinovației, sunt obligați sa nu întreprindă de sine stătător masuri de înlăturare a pagubelor. În sensul normei citate, persoana asigurata sau utilizatorul autovehicolului, vinovata de producerea accidentului trebuie sa aibă un comportament activ prin înștiințarea asiguratorului despre producerea accidentului, sa se prezinte, personal sau prin reprezentantul sau legal, la sediul asiguratorului ori al reprezentantului de despăgubiri, în vederea participării la deschiderea dosarului de daune, constatarea si evaluarea pagubelor. Obligativitatea informației persoanei vinovate de accident, sub sancțiunea decăderii din dreptul la solicitarea in regres a despăgubirii, despre efectuarea evaluării pagubelor nu este prevăzuta de cadrul legal pertinent. Or, potrivit art.24 alin.(l),(3) Legii 106/2022 despăgubirile se stabilesc in baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurator (,..)Acordul încheiat între persoana păgubita și asiguratorul RCA are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care existau sau puteau fi cunoscute la data încheierii acordului pentru pagubele ce s-au acoperit pe aceasta cate, cu excepția cazului in care, ulterior plăți despăgubirii pentru vătămări corporale, starea de sănătate a persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul acesteia ca urmare a aceluiași accident. Prin urmare, în sensul legal menționat, despăgubirea se achita doar în baza acordului dintre asigurator și persoana păgubită, dar nu și cu persoana vinovată. Asiguratorul, în temeiul Legii nr. 106/2022, urmează să se încadreze in limitele de timp legale pentru întreprinderea acțiunilor necesare specifice cazului asigurat. Astfel, articolul 20 alin.(2) din Legea nr. 106/2022 stipulează ca Asiguratorul RCA este obligat sa ia o decizie cu privire la soluționarea cererii de despăgubire și să plătească despăgubirea de asigurare in cel mult 30 de zile de la data depunerii cererii de despăgubire - în cazul dosarului de daune complet și în cel mult 90 de zile - in cazul dosarului de daune incomplet. Decizia cu privire la soluționarea cererii de despăgubire se comunica persoanei păgubite in termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării, în mod obligatoriu, cu confirmarea expedierii. Conform art. 90 lit. i) CPC din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistența juridică. Conform art. 96 CPC instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul sa compenseze părții care a avut câștig de cauza cheltuielile ei de asistența juridica, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(l) se compensează părții care a avut cîștig de cauza daca aceasta a fost reprezentata in judecata de un avocat. Conform prevederilor art.276/2 CPC Daca valoarea cererii de încasarea a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate, aceasta cerere se examinează ca cerere cu valoare redusa. Valoarea acțiunii permite examinarea acțiunii ca cerere cu valoare redusa. Conform art. 8 alin. (5) Legii cu privire la avocatura acțiunile specificate la alin.(4) se certifică prin semnătura și ștampila avocatului, în cazul în care dispune de aceasta. Conform informației eliberate de ASP avocatul Aureliu Scorțescu și Cabinetul Avocatului ''Aureliu Scorțescu" nu a executat comenzi pentru

executarea ştampilei. In aşa mod ştampila fiind o opţiune, care nu este obligatorie pentru exercitarea activităţii de avocat, modificările în legislaţie fiind efectuate prin Legea nr. 160 din 07.07.2016. In drept, a întemeiat cererea conform prevederilor art.art. 90, 94, 96, 166, 167 CPC, art.art. 5,5,10,15,19,22,776,872,861,1822,1872,1880,2024 Cod civil, art. 30 lit. f) Legii 106/2022. Prin urmare partea reclamantă a solicitat 1. Admiterea cererii. 2. A încasa în ordine de regres din contul pârâtei în beneficiul CA ''Asterra Grup" SA suma de 3.402,00 lei cu titlu de prejudiciu. 3. A încasa din contul paratei in beneficiul CA ''Asterra Grup" SA suma de 250,00 lei cu titlu de taxa de stat. 4. A încasa din contul paratei in beneficiul CA ''Asterra Grup" SA suma de 9.800,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistenta juridica. 5. Aplicarea sechestrului pe conturile bancare, bunurile mobile si imobile a paratei in limita acţiunii înaintate. 6. A examina cererea in lipsa reclamantei (...)".

3. Prin încheierea din 26 septembrie 2024, judecătorul a acceptat spre examinare cererea formulată de C.A "Asterra Grup" S.A versus***** cu privire la încasarea sumei, încasarea cheltuielilor de judecarea cauzei, în ordinea procedurii cu privire la cererile cu valoare redusă.

4. Pîrîtul,*****, fiind informat legal despre cererea de chemare în judecată, aviz de recepție nr.DS8005207463AS, întors cu mențiunea „nereclamat".

5. Instanța îndeplinind cerințele legale, la acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată, a informat debitorul prin intermediul poștal despre acțiunea civilă diferită judecării. În acest sens, instanța a propus pârâtului să prezinte instanței de judecată referință la cererea depusă, și toate probele pe care își întemeiază obiecțiile din referință într-un termen de 30 zile calculate din data recepționării încheierii. Totodată, instanța a pus în sarcina reclamantului, ca în termen de 15 zile din data recepționării copiei de pe încheiere, să concretizeze dacă și-a prezentat toate probele, iar în condițiile în care dispune de probe suplimentare, să le prezinte instanței în interiorul termenului stabilit. Instanța a explicat participanților la proces și alte drepturi și obligații procesuale caracteristice procedurii scrise, și reglementate de capitolul XXI[1] al Codului de procedură civilă.

6. În interiorul termenului acordat de instanță, partea pârâtă nu a reacționat și nu a formulat opinii suplimentare.

Aprecierea instanței de judecată:

7. Studiind materialele dosarului, apreciind pretenţiile formulate de către partea reclamantă, probele prezentate, administrându-le pertinența și temeinicia prin prisma legislației ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată dedusă judecării de către CA ''Asterra Grup" SA versus*****, ca fiind întemeiată în parte, reieșind din următoarele considerente.

8. Întru respectarea garanțiilor procesuale ale părții pârâte despre asigurarea unui proces echitabil, instanța de judecată, constată și argumentează următoarele.

9. Potrivit pct.2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, noțiunea de trimitere nereclamată este trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

10. Conform art. 22 alin. (4) lit. b) aceleiași reglementări, notificarea se considera ajunsă la destinatar cînd este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică.

11. Pârâtul*****, a fost notificat despre trimiterea poștală de către oficiul poștal de la adresa destinatarului, însă nu a dat dovadă de diligența necesară, fapt pe care instanța de judecată îl va aprecia ca și un refuz de recepționarea acesteia. Cu privire la obligația părții de a acționa cu diligență în proces, instanța de judecată mai reține că orice parte într-un proces este obligată să acționeze cu diligență pentru apărarea drepturilor sale, astfel, respectarea termenelor procedurale este un element esențial al securității juridice și al bunei administrări a justiției. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că impunerea unor termene pentru exercitarea acțiunilor procesuale nu constituie, în sine, o încălcare a art. 6 CEDO, atâta timp cât acestea sunt previzibile și rezonabile și nu creează un obstacol disproporționat pentru părți.

12. În speță, părții pârâte i-a fost asigurat accesul la justiție, începând cu inițierea procedurii contravenționale și pînă la procedura judiciară civilă de examinarea cauzei date și a avut la dispoziție suficienți termeni legali pentru motivarea alegațiilor sale. Faptul că pârâtul***** nu a acționat cu diligență nu poate constitui un motiv pentru încălcarea regulilor clare privind termenele de procedură și respectarea drepturilor procesuale ale acestuia.

13. În cadrul examinării cauzei s-a constatat că, la data de 26.05.2024 de către*****, aflându-se la volanul a/m Șkoda Octavia nr. i/s AAD 721 a fost comis accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat a/m Dacia Duster nr. i/s HCN 806. Vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut*****, care a părăsit locul accidentului, ce se confirma prin procesele-verbale cu privire la contravenție și deciziile agentului constatator privind tragerea la răspundere conform art.art. 242 al. (2) si 243 al. (2) Cod contravențional. Persoana păgubita Nani Oleg s-a adresat către CA ’’Asterra Grup” SA pentru achitarea despăgubirii, fiind deschis dosarul de daune nr 23509/R/07/2024, fiind constatat, evaluat si achitat prejudiciul către persoana păgubita în suma de 3.402,00 lei.

14. Reclamantul CA ’’Asterra Grup” SA, a expediat la 23 iulie 2024, pretenție privind recuperarea daunei materiale în mărime de 3 402,00 MDL, în adresa pârâtului***** la adresa r-l ***** ***** str.Ștefan cel Mare nr.75.

15. Pârâtul*****, deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (auto) vehicul SKODA OCTAVIA număr de înmatriculare AAD 721 valabilă până în 12 aprilie 2025.

16. Astfel, instanța atestă, că la caz, între părți se reține existența raporturilor juridice civile, menite să dea naștere obligațiilor pecuniare din partea părții pârâte. Or, prin obligaţie pecuniară se va înţelege acea obligaţie, în virtutea căreia debitorul este obligat, în baza unui contract sau a unei obligaţii extra contractuale prevăzute de Codul civil, să transmită creditorului bani, în sumă determinată sau determinabilă.

17. În conformitate cu art.118 alin. (1) Codul de procedură civilă *„(...)fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiile sale dacă legea nu dispune altfel (...)”*, iar conform art. 130 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească *”(...)apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multi aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţă, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţă pentru soluţionarea pricinii (...)”*.

18. În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă *„(...)la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii (...)”*.

19. Conform art.239 Codul de procedură civilă *„(...) hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată (...)”*.

20. Reieșind din reglementările art. 276^2 alin. (1) – (2) Cod de procedură civilă *„(...)Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. (2) Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale (...)”*.

21. Iar art.276^4 Cod de procedură civilă stabilește că *„(...)instanța soluționează cauza și adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod (...)”*.

22. Potrivit articolului 9 alin.(1) din Codul civil, *”(...) drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile (...)”.*

23. Articolul 774 alin.(1) din Codul civil, stabilește că în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. În conformitate cu articolul 775 alin.(1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

24. În corespundere cu prevederile articolului 776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Subsecvent, potrivit articolului 901 alin.(1) lit. a) din Codul civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: să ceară executarea silită a obligației. Conform articolului 912 alin.(1) din Codul civil, creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.

25. Pornind de la circumstanțele de fapt descrise, instanța de judecată menționează despre faptul că raportul juridic litigios dedus judecății este guvernat, de prevederile Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule în coraborare cu prevederile răspunderii delictuală și dreptul de regres față de persoana care a cauzat prejudiciul, stipulate în Codul civil. La data de 01 aprilie 2023 a intrat în vigoare Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (în continuare -Legea nr.106/2022) care potrivit art.1 alin.(1) lit.a) stipulează: *”(...) (1) Prezenta lege reglementează: a) raporturile juridice dintre asigurători, asiguraţi şi persoane terţe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule, precum şi modul de realizare a acestui tip de asigurare (...)”.*

26. Potrivit art.45 alin.(4) al aceluiași act normativ, dispoziții finale, se scrie *”(...) la data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (...)”*.

27. Instanța de judecată, stabilește drept temei pentru depunerea acțiunii părții reclamante incidente și prevederile din Legea nr.106/2022, în vigoare din 01 aprilie 2023.

28. Potrivit art.18 alin.(1) lit.d) din Legea nr.106/2022, *”(...) (1) În cazul producerii accidentului de vehicul, asiguratul este obligat: d) să înştiinţeze, în termen de 48 de ore din momentul producerii accidentului, asigurătorul RCA care a emis polița de asigurare obligatorie RCA sau BNAA-ul, în cazul deținerii certificatului de asigurare „Carte Verde”, despre producerea accidentului pe teritoriul Republicii Moldova. Conducătorii vehiculelor implicați în accident, care dețin polițe de asigurare obligatorii RCA și/sau*

certificate de asigurare „Carte Verde", indiferent de rezultatele constatării vinovăției, sunt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de înlăturare a pagubelor; (...)".

29. În sensul normei citate, persoana asigurată sau utilizatorul autovehiculului, vinovat de producerea accidentului trebuie să aibă un comportament activ prin înștiințarea asiguratorului despre producerea accidentului, să se prezinte, personal sau prin reprezentantul său legal, la sediul asiguratorului ori al reprezentantului de despăgubiri, în vederea participării la deschiderea dosarului de daune, constatarea și evaluarea pagubelor.

30. Obligativitatea informării persoanei vinovate de accident, sub sancțiunea decăderii din dreptul la solicitarea în regres a despăgubirii, despre efectuarea evaluării pagubelor nu este prevăzuta de cadrul legal pertinent. Însă, potrivit art.24 alin.(1),(3) Legii 106/2022 despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurator, or, *"(...) Acordul încheiat între persoana păgubită și asiguratorul RCA are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care existau sau puteau fi cunoscute la data încheierii acordului pentru pagubele ce s-au acoperit pe aceasta cale, cu excepția cazului în care, ulterior plățile despăgubirii pentru vătămări corporale, starea de sănătate a persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul acesteia ca urmare a aceluiași accident (...)".*

31. Prin urmare, în sensul legal menționat, despăgubirea se achita doar în baza acordului dintre asigurator și persoana păgubită, dar nu și cu persoana vinovată. Asiguratorul, în temeiul Legii nr. 106/2022, urmează să se încadreze în limitele de timp legale pentru întreprinderea acțiunilor necesare specifice cazului asigurat. Astfel, articolul 20 alin.(2) din Legea nr. 106/2022 stipulează ca *"(...) asiguratorul RCA este obligat să i-a o decizie cu privire la soluționarea cererii de despăgubire și să plătească despăgubirea de asigurare in cel mult 30 de zile de la data depunerii cererii de despăgubire - în cazul dosarului de daune complet și în cel mult 90 de zile - in cazul dosarului de daune incomplet. Decizia cu privire la soluționarea cererii de despăgubire se comunica persoanei păgubite in termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării, în mod obligatoriu, cu confirmarea expedierii(...)".* Circumstanță de fapt realizată de către partea reclamantă și constatată de către instanța de judecată urmare a soluționării cauzei și cercetării probatoriului pertinent administrat la materialele cauzei.

32. În conformitate cu prevederile art.2013 alin.(1) și 2) Cod civil, *"(...) (1) Persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. (2) Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit (...)".*

33. La fel, potrivit prevederilor art.2005 alin.(1) Cod civil *”(...) (1) Comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție, iar în cazurile expres prevăzute de lege, fără vinovăție, de către administratorul, salariatul său sau o altă persoană subordonată comitentului (prepus) în funcțiile care i s-au încredințat(...)”*, iar în condițiile art.2022 alin.(1) Cod civil *”(...) Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii (...)”.*

34. Potrivit art.2024 alin.(1) Cod civil, *”(...) Persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel (...)”.*

35. În corespundere cu prevederile art.774 alin.(1) Cod civil, *”(...)În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face (...)”.*

36. Conform art.776 Cod civil, *”(...) Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii (...)”.*

37. Potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil, *”(...)Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune (...)”.*

38. Astfel, conform procesului-verbal nr.D/D AORCA 23509/R/07/2024 din 04 iulie 2024 de constatare a pagubelor la autovehicule, devizul de calcul al costului restabilirii autovehiculului variat, asigurator CA ’’Asterra Grup” SA, asigurat Nani Oleg, mijloc de transport avariat de model DACIA DUSTER număr de înmatriculare HCN 809, persoana vinovată de accident*****, total despăgubirea de asigurată a fost estimată la cuantum de 3402,00 /trei mii patru sute doi lei 00 bani/ MDL. Tranzacția/Acord pe dosarul de daune 23509/R/07/2024 din 04 iulie 2024 privind plata despăgubirilor de asigurare între CA ’’Asterra Grup” SA și partea vătămată Nani Oleg a fost încheiat la 20 iulie 2024, iar dispoziția de plată și achitată suma prejudiciului datează cu data de 22 iulie 2024, acte confirmatoare anexate la materialele cauzei.

39. Raportând normele citate la circumstanțele speței, instanța de judecată constată atât existența obligației pârâtului*****, în calitate de persoană răspunzătoare pentru producerea prejudiciului, în sensul Legii nr.414/2006, Legii nr.106/2022, în vigoare la 01 aprilie 2023, cît și a dreptului CA ’’Asterra Grup” SA, în calitate de asigurator, de regres față de*****, în limitele sumelor plătite și cheltuielilor suportate pentru compensarea prejudiciului cauzat.

40. Despre capătul de cerere al părții reclamante CA ’’Asterra Grup” SA privind încasarea în contul pârâtului a cheltuielilor de judecarea cauzei, compuse din compensarea taxei de stat și de timbru, în ordinea art.94 Cod de procedură civilă, aceasta este justificată pe

deplin. Or, prevederile art.94 alin(1) Cod de procedură civilă, reglementează *”(...) (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului (...)”*,

41. Pretenția părții reclamante despre compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 9800,00 lei achitate cabinetului avocatului Aureliu Scorțescu, instanța de judecată o consideră a fi neargumentată în coraport litigiul supus judecării și anume C.A ”Asterra Grup” S.A versus***** cu privire la încasarea sumei, încasarea cheltuielilor de judecarea cauzei, procedura de examinarea acesteia, or din analiza materialelor dosarului, instanța de judecată reține că, în cadrul procesului în instanța de fond, avocatul Aureliu Scorțescu, în interesele CA ’’Asterra Grup” SA a solicitat instanței și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 9800,00 lei, pentru asistența juridică de care partea a beneficiat, fiind asistată în procesul judiciar de avocat împuternicit în bază de mandat și prezentînd în acest sens ordinul de plată nr.87 din 19 august 2024 care confirmă achitarea sumei de 9800,00 MDL.

42. Conform art.96 alin.(1), (1^1) Cod de procedură civilă *”(...) instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat (...)”.*

43. Conform art.63 alin.(5) al Legii nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, *”(...) cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice în organele de urmărire penală şi instanţele de judecată în cauzele penale, civile şi administrative se încasează concomitent cu soluţionarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă(...)”.*

44. Totodată, instanța de apel notează că, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor; copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul). De asemenea, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, şi alţi factori la discreţia instanţei.

45. Raportînd prevederile legale supra-enunțate la circumstanțele pricinii, avînd în vedere că legislaţia naţională nu prevede mecanisme clare şi explicite cu privire la determinarea criteriilor de apreciere a caracterului real, necesar şi rezonabil al cheltuielilor de asistenţă juridică, aceasta urmînd a fi apreciată de instanță din cumulul de probe administrat, ținînd cont de circumstanțele care ar demonstra măsura în care avocatul a fost antrenat la soluționarea cauzei respective.
46. Instanța de judecată, conchide că, pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 9 800, 00 lei, este exagerată, în coraport cu acțiunile avocatului și suma de judecată, angajarea reprezentantului la examinarea prezentei cauzei în mărimea cheltuielilor solicitate, nu a fost demonstrată în modul stabilit.
47. Din considerentele supra menționate, instanța de judecată, ajunge la concluzia că în această parte pretenția părții reclamante este nejustificată și neargumentată.
48. În conformitate cu art.238-241, 243, 276^{2}-276^{4} CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite în parte cererea de chemare în judecată depusă de C.A ”Asterra Grup” S.A versus***** cu privire la încasarea sumei, încasarea cheltuielilor de judecarea cauzei.

Se încasează de la***** (IDNP *****, domiciliat r-l ***** ***** *****) în beneficiul C.A ”Asterra Grup” S.A (IDNO *****, sediul juridic: *****) suma de 3 402,00 (trei mii patru sute doi lei 00 bani) MDL cu titlu de datorie, suma de 250,00 (două sute cincizeci lei 00 bani) MDL drept compensarea taxei de stat.

Pretenția părții reclamante cu privire la încasarea sumei de 9800,00 (nouă mii opt sute lei 00 bani) MDL drept compensarea asistenței juridice prestate de către C.A ”Aureliu Scorțescu” se respinge.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Comrat în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cimișlia sediul central.

Președintele ședinței,

judecătorul Sofia ARAMĂ